

Een kijkje in het hoofd van Janneke de Bijl

Ze is afgestudeerd als filosoof, maar gooide het over een andere boeg en werd comedian. Het lijkt materiaal voor een cabaretprogramma. En dat is het ook. Na het winnen van Cameretten in 2017 gaat Janneke de Bijl nu de theaters in met haar eigen voorstelling *Zonder zin kan het ook*.

Janneke, hoe is het om een avondvullend programma te maken?

“Het is denk ik zowel het leukste als het moeilijkste wat ik ooit heb gedaan. Dat ik mag maken wat ik wil, is natuurlijk fantastisch. Maar uiteindelijk wil je ook dat er genoeg gelachen wordt en dat alles wordt begrepen. Daar kan ik me soms wel druk om maken. Het moet heel goed worden als het even kan. Lukt dat, dan geeft het de meeste voldoening. Dan denk ik vaak: dit is geen werk te noemen!”

Waarom koos je na een studie filosofie eigenlijk voor het theater?

“Filosofische vraagstukken zijn interessant, maar er komt weinig concreets uit. Nu los ik in het theater natuurlijk nog steeds geen problemen op, maar de creativiteit maakt het wel heel vrij. Ik voelde dat ik iets te melden had op het podium. Op de Theateropleiding Selma Susanna vond men mij

grappig en in Toomler waren er al snel andere comedians die wel iets zagen in wat ik deed. Zo weet ik nog dat Jan-Jaap van der Wal naar me toe kwam om te zeggen dat ik goede grappen had. Niet lang daarna mocht ik auditie doen bij Comedytrain.”

“In de kunst kun je jezelf altijd blijven vernieuwen, dus mocht het echt saai worden, dan ligt dat in feite aan mezelf.”

En toen won je in 2017 de jury- en publieksprijs bij Cameretten. Hoe kijk je hierop terug?

“Ja, dat was natuurlijk geweldig! Het was – met mijn strengheid – ook de enige uitkomst waar ik tevreden mee was geweest, haha. Ik heb bij Comedytrain natuurlijk veel ervaring op kunnen doen, en deed pas mee aan Cameretten toen ik dacht dat er wel een kans was dat ik het er goed vanaf zou brengen. Maar er waren veel goede kandidaten, dus dan moet het nog wel even lukken. De halve finale ging best goed, maar in de finale was ik echt in vorm. Ik voelde hoe het publiek mij als het ware omarmde, mijn humor, mijn manier van denken. Dat was heel fijn.”

En nu maak je de voorstelling *Zonder zin kan het ook*?

“Ja klopt. Die titel komt letterlijk in mijn voorstelling voor, omdat dit een uitspraak is die mijn vriend nog wel eens doet. Als ik dan zeg ergens geen zin in te hebben, zegt hij ‘zonder zin kan het ook’, een enorme doodoener. Hij slaat ook wel iets breder op het leven vind ik. Ik geloof niet in een diepere betekenis, maar zonder zin blijkt het ook te kunnen. Heeft mijn vriend toch weer gelijk.”

Heeft hij voor nog meer inspiratie in je voorstelling gezorgd dan?

“Hij kwam er ook ineens mee aan dat ik net niet gezellig ben. Dat was in de periode vlak voor Cameretten, waarin ik door de spanning blijkbaar ‘net niet gezellig’ was. Maar toen vond ik die omschrijving in het algemeen wel op mij van toepassing en zo heb ik hem verwerkt in mijn voorstelling. Ik denk veel na, ben vrij streng en gedisciplineerd, ga niet makkelijk ergens in op. Ik ben zo iemand aan wie mensen regelmatig vragen: wat is er? Maar dan is er dus niks, of in elk geval was er niks totdat ik die vraag kreeg...”

“Hij kwam er ineens mee dat ik net niet gezellig ben.”

“Ik doe soms wel gezellige dingen hoor, maar b n het dan alsnog niet helemaal omdat ik me bijna altijd nog wel bewust ben van hoeveel geld ik uitgeef, hoe laat de laatste trein gaat en wat ik morgen wil bereiken qua werk.”

Zijn deze overdenkingen dan ook wat het publiek kan verwachten bij jouw voorstelling?

“Zeker, ik probeer het tragische van het alledaagse leven in woorden te vatten. Mijn favoriete momenten zijn de momenten dat het publiek lacht omdat ze mijn ‘gekke’ herkennen. Niet dat ik hysterisch word, maar ik kan de dingen wel vrij complex maken in mijn hoofd. Zo zit er in  n van mijn liedjes een stukje over dat ik twijfel of ik een kiwi weg mag gooien, omdat ik eigenlijk helemaal niet van kiwi’s hou. En of dat zonde is. Ik heb al van zoveel mensen gehoord dat zij dat ook regelmatig met kiwi’s hebben! Iedereen is ergens natuurlijk wel een beetje gek. Als het goed is benoem ik dus dingen waarvan zij vaak denken: ‘hee, dat heb ik ook’, maar waar ze zich eerder niet bewust van waren. Misschien denken sommige mensen gewoon: wat een raar mens. Maar ook dan kan het leuk zijn om een avondje in mijn hoofd rond te kijken, denk ik.”

Iedereen vermaakt zich dus bij jou in het publiek?

“Iedereen die enigszins tobt is welkom, haha. En ik denk dat mijn perspectief zowel voor vrouwen als voor mannen verfrissend kan zijn. We hebben natuurlijk al jaren een overload aan mannen-perspectief in cabaret. Ik belicht het thema relaties eens vanuit een andere kant. Het liefst gebruik ik humor die een beetje wringt, dat je wel moet lachen maar ook een beetje die tragische, pijnlijke kanten van het leven voelt. Met die combinatie van emoties stuur ik de mensen graag terug naar huis.”

En alsof dat nog niet genoeg is, schrijf je ook verhalen over al jouw gedachtenspingsels.

“Ja, ik vind schrijven een van de leukste dingen om te doen. Ik kan het iedereen aanraden om gewoon elke dag iets op papier te zetten. Ik snap achteraf niet meer hoe ik ooit zonder kon. Soms schrijf ik dingen die je beter kunt lezen, een soort overpeinzingen met een grappige twist. Dat is mijn blog geworden. Ik schrijf ook nog een boek en vind het fantastisch om andere mensen te helpen met hun teksten. Het is hetzelfde gepuzzel met taal als bij je eigen voorstelling, maar omdat het minder persoonlijk is (lees: minder paniek over of het wel perfect wordt), kun je veel objectiever kijken.”

Zijn de verhalen voor jouw voorstelling dan ook anders dan de verhalen op papier?

“Wat ik mezelf echt hoor vertellen, wat ik echt naar de mensen toe wil brengen, dat komt in mijn voorstelling. In die teksten moet ik soms wat meer uitleggen wat ik aan het doen ben of dingen verder doorvoeren tot het echt grappig wordt.”

Zou je een keuze kunnen maken tussen de twee?

“Mijn passie ligt sowieso bij dingen maken. Tekst zal daarbij de hoofdmoot blijven, dat is mijn natuurlijke vorm. Ooit wil ik nog een roman schrijven. Maar liedjes maken vind ik ook erg leuk. Waar het vervolgens heen gaat, ligt voor mij nog open. Eerst dat eerste programma er maar eens uit gooien!”

Want heb je er zin in?

“Ik kijk er erg naar uit ja, maar ook dat de hele avond ‘van mij’ is. Mensen aan het lachen maken is ontzettend leuk om te doen en ik kan volledig mijn eigen toon en sfeer gaan neerzetten. De ‘Janneke-manier van denken’ is het universum waar het publiek die avond in mag.”

Foto: Bas Losekoot

Kijk voor meer informatie en speeldata op www.jannekedebijl.nl

Noot voor de redactie: Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Theaterbureau De Mannen, Eline Kemps op 020-3034721 of eline@theaterbureaudemannen.nl.

Het publiciteitsbeeld kunt u [hier](#) downloaden.